

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «Л.С. ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF L.S. v. UKRAINE)

(заява № 82213/17)

Стислий виклад рішення від 21 листопада 2024 року

Згідно з твердженнями заявниці, у травні 2014 року її онук разом з її колишньою невісткою, зачиняли заявницю в її кімнаті, підсуваючи піаніно та залишаючи його перед дверима, щоб змусити її виїхати з квартири. Протягом зазначеного періоду часу заявниця не мала доступу до води, їжі чи туалету.

Вранці 19 травня 2014 року онук заявниці разом з її колишньою невісткою завдали заявниці тілесні ушкодження голови та верхньої частини тіла й виштовхали її з квартири. Того ж дня інший син заявниці подав заяву про вчинене кримінальне правопорушення до міліції. Наступного дня судово-медичний експерт встановив, що у заявниці були численні забої та садна на голові, верхній частині тулуба та кінцівках. Того ж дня працівники міліції порушили кримінальне провадження за фактом жорстокого поводження із заявницею та призначили проведення судово-медичної експертизи, яку було проведено через місяць. Судово-медичний експерт кваліфікував тілесні ушкодження заявниці як легкі.

У квітні 2015 року працівники міліції закрили кримінальне провадження у зв'язку з відсутністю *corpus delicti*. Прокуратура скасувала цю постанову, давши відповідні вказівки працівникам міліції, які так і не були виконані. В подальшому кримінальне провадження неодноразово закривалось постановами слідчих, які скасовувались прокуратурою та районним судам. Досудове розслідування станом на дату винесення рішення тривало.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявниця скаржилася за статтями 6 і 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що розслідування жорстокого поводження з нею було неефективним. Європейський суд вирішив розглянути скаргу заявниці за статтею 3 Конвенції.

Розглянувши скарги заявниці Європейський суд встановив, що у цій справі заявниця – сімдесятирічна жінка на момент подій – отримала чотирнадцять синців на голові та верхній частині тулуба, які були нанесені двома набагато молодшими особами з метою насильного виселення її з її житла. Європейський суд зазначив, що цих обставин достатньо для висновку, що заявниця, як вразлива літня особа, зазнала жорстокого поводження, яке досягло мінімального рівня суворості за статтею 3 Конвенції.

Європейський суд зазначив, що працівникам міліції знадобився місяць для призначення судово-медичної експертизи, а кримінальне провадження послідовно передавалося різним слідчим, які, не проводячи жодних слідчих дій, виносили постанови про його закриття, які згодом скасовувалися прокуратурою або районним судом, проте ефективних заходів для виправлення ситуації вжито не було. Крім того, хоча у 2015 та 2016 роках прокурор давав вказівки працівникам поліції допитати сусідів чи лікарів бригади швидкої медичної допомоги, слідчі не проводили допиту цих свідків до 2023 року.

У контексті цих фактів і міркувань, та зазначивши, що розслідування, яке тривало понад десять років, усе ще триває, Європейський суд вказав, що органи державної влади насправді не намагалися оперативно та ретельно розслідувати це питання, встановити факти та за потреби притягнути до відповідальності винних осіб.

Тому Європейський суд дійшов висновку, що в цій справі розслідування жорстокого поводження із заявницею не відповідало критеріям ефективності та констатував порушення процесуального аспекту статті 3 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 3 Конвенції;
3. *Постановляє*, що:

- (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:
- (i) 4 500 (чотири тисячі п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;
 - (ii) 29,58 (двадцять дев'ять євро та п'ятдесят вісім центів) та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявниці, в якості компенсації поштових та інших витрат;
- (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
4. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції».